

STÁTNÍ ÚŘAD PRO JADERNOU BEZPEČNOST
110 00 Praha 1, Senovážné náměstí 9

Regionální centrum Plzeň
301 00 Plzeň, Klatovská 200f

TELEFON: 378 402 714, FAX: 378 402 710
ID DATOVÉ SCHRÁNKY: me7aazb

Plzeň dne: 6.2.2017
Útvar: SÚJB RC Plzeň
Čj.: SÚJB/RCPM/3069/2017
Vyřizuje: Mgr. Jan Ryba
Tel.: 378 402 714
e-mail: jan.ryba@sujb.cz

Česká asociace odpadového hospodářství
Pod Pekárnami 157/3
Praha 9 – Vysočany
190 00

Věc: Odpověď na žádost o stanovisko v souvislosti s ustanovením § 91 zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon

Vážený pane Havelko,

na základě Vaší žádosti o objasnění povinností souvisejících s ustanovením §91 zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon, Vám sdělujeme, že:

vzhledem k návaznosti na evropskou direktivu, konkrétně Směrnice Rady 2013/59/Euratom ze dne 5. prosince 2013, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy ochrany před nebezpečím vystavení ionizujícímu záření a zrušují se směrnice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom, zejména čl. 92 až 95. není zcela možné implementovat pojmy a kategorizace z jiných právních předpisů. Tento přístup je odůvodněn rovněž účelem právní úpravy, kterým je ochrana před ionizujícím zářením v případech, kdy se zdroj záření vyskytuje v neobvyklé situaci a kdy jsou mu vystaveny fyzické osoby, které nemají dostatečnou znalost příslušných ochranných opatření. V návaznosti na Váš dotaz souhlasím s tím, že povinných osob bude poměrně velké množství. Tato skupina osob bude vymezena tím, že jimi provozovaná zařízení jsou stacionární povahy a v rámci své činnosti komerčně nakládají se směsným kovovým odpadem. Ovšem vzhledem k pravděpodobnosti takových událostí a jejich potencionální nebezpečnosti, v souvislosti s ochranou zdraví osob a životního prostředí, je přístup v přijatých opatřeních diferenciován a konkrétní pracoviště by mělo zvolit takové prostředky, které budou pro jeho provoz optimální. Pro zjednodušení lze říct, že pracoviště s nejmenším objemem přijímaného materiálu mohou zvolit jako postačující opatření pouze vizuální kontroly, tedy za předpokladu, že tak lze učinit vzhledem k formě materiálu a způsobu přepravy. Při takto nastaveném způsobu kontroly je však nezbytné vybavit pracovníka, který bude za tuto kontrolu zodpovědný dostatečnými znalostmi a materiály pro možnost správného rozhodování. Za základní materiál v této souvislosti považuji doporučení SÚJB, které je v současnosti ještě ve staré verzi přístupné na internetových stránkách Úřadu a které bude nahrazeno novou přepracovanou verzí. Při vizuálně vzniklém podezření je následně nutné mít možnost potvrdit vše i na základě měření a zde navazuji na Váš předpoklad, ano tuto kontrolu je možné zajistit i externím způsobem. Tento postup by však měl být řádně zdokumentován a popsán v rámci provozních pokynů pracoviště.

Pracoviště, u kterých vizuální způsob detekce není proveditelný (nákladní vozy, vlaky atd.) a externí působ dozimetrické kontroly je např. z důvodu velkého obratu materiálu neefektivní, je jediným možným způsobem zajištění vlastního detekčního systému a to jak pomocí ručního měřidla případně průjezdovou bránou. Při zajištění této techniky se celý proces značně zpřesní, zjednoduší a to přinese kromě daleko vyššího stupně radiační ochrany i snížení nákladů např. za zadržení vozidla nebo vrácení vagonu z hutí při nedostatečné kontrole. Kromě toho „velká“ zařízení jsou již ve většině případů některou z uvedených technologií vybavena.

Na závěr bych chtěl jasně shrnout dopovědi na Vaše dotazy:

- povinované subjekty jsou stacionární zařízení zabývající se výkupem a shromažďováním směsného kovového materiálu (šrotu)
- přijatá opatření jsou volena na základě odstupňovaného přístupu, podle charakteru provozu se může jednat o vizuální kontrolu, kontrolu pomocí ručního měřidla, případně detekční brány.
- externí dozimetrická kontrola je možná v případech „malých“ provozoven, kde by zavedení vlastní kontroly nebylo efektivní, pro tento případ musejí být postupy při vzniku podezření na záchyt radioaktivního materiálu zpracovány zvlášť precizně a prakticky
- Úřad v rámci zmiňované problematiky připravuje, kromě jiného, novou verzi stávajícího doporučení a praktický a přehledný návod v podobě posteru. Kromě toho je v rámci jednotlivých regionů možné dohodnout konkrétní konzultace, případně školení.

Záměrně jsem výše vynechal zmínku o zařízeních určených k tavbě. U těchto subjektů a to především nejedná-li se o jedno druhové zpracování materiálu, je radiační kontrola ve většině případů již zajištěna a to většinou vlastními prostředky, anebo požadavkem deklarace radiační čistoty dodávaného materiálu. Kromě toho je těmto zařízením věnována zvláštní pozornost ve zmiňovaném doporučení.

Doufám, že se mi podařilo dostatečně zodpovědět Vaše dotazy a pokud přetrvají nějaké nejasnosti, neváhejte se na mě obrátit.

S pozdravem

Jan Ryba
podepsáno elektronicky